ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 13.7.2026
COM(2026) 367 final

2026/0194 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του πρόσθετου πρωτοκόλλου της σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για το ξέπλυμα, την έρευνα, την κατάσχεση και δήμευση των προϊόντων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες και για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η παρούσα πρόταση έχει ως στόχο να λάβει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (στο εξής: Επιτροπή) εξουσιοδότηση από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Συμβούλιο) για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του πρόσθετου πρωτοκόλλου (στο εξής: πρωτόκολλο) της σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για το ξέπλυμα, την έρευνα, την κατάσχεση και δήμευση των προϊόντων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες και για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (CETS αριθ. 198) (στο εξής: «σύμβαση της Βαρσοβίας» ή «σύμβαση»).

Η Επιτροπή προτίθεται επίσης να υποβάλει πρόταση απόφασης του Συμβουλίου με την οποία να εξουσιοδοτείται η Επιτροπή να συνάψει το πρωτόκολλο εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και πρόταση απόφασης του Συμβουλίου με την οποία να εξουσιοδοτείται η Επιτροπή να συνάψει τη σύμβαση της Βαρσοβίας εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε μεταγενέστερη ημερομηνία.

Το πρωτόκολλο έχει ιδιαίτερη σημασία λόγω της απειλής που συνιστούν η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας —και γενικότερα το οικονομικό έγκλημα— για την οικονομική ασφάλεια εντός και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μπορεί να σημειωθεί ότι τα έσοδα που αποκτώνται μέσω παράνομων δραστηριοτήτων χρησιμοποιούνται συχνά για τη διείσδυση στη νόμιμη οικονομία ή για άλλες εγκληματικές δραστηριότητες. Η πρακτική αυτή έχει εκτεταμένες και αποσταθεροποιητικές συνέπειες για τα χρηματοπιστωτικά συστήματα, την κοινωνία, το κράτος δικαίου και την εμπιστοσύνη στις δημόσιες αρχές. Βασικό χαρακτηριστικό της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι ότι επιτελούνται σε διεθνές επίπεδο. Ως εκ τούτου, η αποτελεσματική διεθνής συνεργασία για την καταπολέμηση του οικονομικού εγκλήματος είναι ουσιαστικής σημασίας.

Το πρωτόκολλο είναι πλήρως συμβατό με το δίκαιο της ΕΕ εν γένει και με το σχετικό κεκτημένο της Ένωσης ειδικότερα, στο οποίο περιλαμβάνεται η οδηγία (ΕΕ) 2024/1640[1] σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (AMLD6). Ωστόσο, μέχρι την έναρξη εφαρμογής της οδηγίας αυτής στις 10 Ιουλίου 2027, εξακολουθεί να ισχύει η οδηγία (ΕΕ) 2015/849[2], όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2018/843[3].

Το πρωτόκολλο περιέχει επίσης διατάξεις σχετικά με την ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων και τη δικαστική συνεργασία στον τομέα της ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων και, ως εκ τούτου, είναι επίσης πλήρως συμβατό με το σχετικό κεκτημένο της Ένωσης.

Το πρωτόκολλο —και η εφαρμογή του— θα ενισχύσει τα πλαίσια για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες σε παγκόσμιο επίπεδο (αντιμετωπίζοντας τόσο τις μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών όσο και τις υπηρεσίες ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων) μεταξύ άλλων μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης και βασικών διεθνών εταίρων που μπορούν να καταστούν συμβαλλόμενα μέρη του πρωτοκόλλου.

---

1 ΕΕ L, 2024/1640, 19.6.2024.
2 ΕΕ L 141 της 5.5.2015, σ. 73.
3 ΕΕ L 156 της 19.6.2018, σ. 43.

Ιστορικό

Η σύμβαση της Βαρσοβίας, που εγκρίθηκε στις 16 Μαΐου 2005, καλύπτει διάφορες πτυχές της πρόληψης και της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Βασίζεται στη σύμβαση για το ξέπλυμα, την έρευνα, την κατάσχεση και δήμευση των προϊόντων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες (CETS αριθ. 141) (στο εξής: σύμβαση του Στρασβούργου). Η ΕΕ υπέγραψε τη Σύμβαση της Βαρσοβίας στις 2 Απριλίου 2009, αλλά δεν την έχει ακόμη κυρώσει. Έως τις18 Δεκεμβρίου 2023 25 κράτη μέλη είχαν υπογράψει τη σύμβαση, εκ των οποίων τα 23 την έχουν κυρώσει.

Από την έγκριση της Σύμβασης της Βαρσοβίας το 2005 κι έπειτα, στο τοπίο της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και γενικότερα στο τοπίο του οικονομικού εγκλήματος παρατηρείται ραγδαία εξέλιξη. Αυτό οδήγησε επίσης στην περαιτέρω ανάπτυξη νομικών πλαισίων και διεθνών προτύπων. Μελέτες και διαβουλεύσεις, ιδίως από την επιτροπή εμπειρογνωμόνων για τη λειτουργία των ευρωπαϊκών συμβάσεων συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις (PC-OC) και τη διάσκεψη των μερών της σύμβασης, τόνισαν την ανάγκη για ένα νέο δεσμευτικό μέσο.

Παράλληλα, οι εξελίξεις σε επίπεδο ΕΕ, ιδίως η νέα νομοθεσία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και για την ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων, ενίσχυσαν την ανάγκη αντιμετώπισης των θεμάτων αυτών σε ευρύτερο πανευρωπαϊκό πλαίσιο. Ως εκ τούτου, το Συμβούλιο της Ευρώπης συγκρότησε το 2023 την επιτροπή εμπειρογνωμόνων για την ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων εγκληματικής προέλευσης (PC-RAC) με σκοπό τη διαπραγμάτευση και τη σύνταξη πρόσθετου πρωτοκόλλου της σύμβασης.

Στις 13 Ιουνίου 2024 το Συμβούλιο εξουσιοδότησε την Επιτροπή να συμμετάσχει, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις διαπραγματεύσεις για το πρόσθετο πρωτόκολλο της σύμβασης της Βαρσοβίας. Η Επιτροπή συμμετείχε σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου και βασίστηκε στις διαπραγματευτικές οδηγίες που καθορίζονται στην εν λόγω απόφαση. Η Επιτροπή συμβουλεύτηκε την ειδική επιτροπή του Συμβουλίου για τις διαπραγματεύσεις σχετικά με τη θέση που έπρεπε να λάβει και διασφάλισε τη συμβατότητα του πρωτοκόλλου με το σχετικό κεκτημένο της ΕΕ.

Οι σύνοδοι διαπραγμάτευσης έγιναν σε ειδικές συνεδριάσεις της PC-RAC. Πραγματοποιήθηκαν επτά σύνοδοι διαπραγμάτευσης από τον Μάιο του 2024 μέχρι τον Δεκέμβριο του 2025. Στις 25 Νοεμβρίου 2025 η Επιτροπή για Προβλήματα Εγκλημάτων (CDPC) ενέκρινε το σχέδιο πρωτοκόλλου και το συνοδευτικό σχέδιο επεξηγηματικής έκθεσης, για τα οποία απαιτούνταν οι τελευταίες αλλαγές. Στις 23 Απριλίου 2026 η κοινοβουλευτική συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης εξέδωσε τη γνωμοδότησή της σχετικά με το σχέδιο πρωτοκόλλου. Στις 15 Μαΐου 2026 κατά την 135η συνεδρίασή της, η Επιτροπή Υπουργών ενέκρινε το πρωτόκολλο, έλαβε υπόψη την επεξηγηματική έκθεσή του και συμφώνησε να ανοίξει το πρωτόκολλο προς υπογραφή στις 14 Οκτωβρίου 2026.

Το παρόν πρωτόκολλο αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται της εκπνοής τρίμηνης περιόδου από την ημερομηνία κατά την οποία πέντε υπογράφοντες, συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον τριών κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης, θα έχουν εκφράσει τη συναίνεσή τους να δεσμευτούν από την παρούσα σύμβαση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 38 παράγραφος 1.

Η ΕΕ μπορεί να υπογράψει το πρωτόκολλο ως υπογράφουσα τη σύμβαση της Βαρσοβίας, σύμφωνα με το άρθρο 37 του πρωτοκόλλου.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Το πρωτόκολλο συνδέεται άμεσα με τους κοινούς κανόνες της ΕΕ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και για την ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων και τη δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις. Το πρωτόκολλο περιέχει διατάξεις σχετικά με τις μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών, τις αρμοδιότητές τους όσον αφορά την αναστολή και την άρνηση συγκατάθεσης για συναλλαγές, λογαριασμούς και επιχειρηματικές σχέσεις, τη μεταξύ τους συνεργασία, καθώς και τη θέσπιση κεντρικού αυτοματοποιημένου μηχανισμού σε εθνικό επίπεδο (ή παρόμοιου μηχανισμού που περιέχει πληροφορίες σχετικά με τραπεζικούς λογαριασμούς, λογαριασμούς πληρωμών, λογαριασμούς αξιογράφων, θυρίδες ασφαλείας και λογαριασμούς εικονικών περιουσιακών στοιχείων). Οι κανόνες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας συνάδουν και είναι συμβατοί με τη δέσμη μέτρων της ΕΕ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, και πιο συγκεκριμένα με την οδηγία (ΕΕ) 2024/1640, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Από την άλλη πλευρά, οι κανόνες για τη δήμευση, όπου περιλαμβάνεται η εκτεταμένη δήμευση και η δήμευση που δεν βασίζεται σε καταδίκη, είναι επίσης συμβατοί με το κεκτημένο της ΕΕ, και συγκεκριμένα με την οδηγία 2014/42/ΕΕ[4] και την οδηγία (ΕΕ) 2024/1260[5]. Επίσης, οι κανόνες για τη σύσταση υπηρεσιών ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων, την πρόσβαση των υπηρεσιών αυτών σε πληροφορίες, καθώς και για τον ορισμό υπηρεσιών διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων και τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων και των πωλήσεων πριν από τη δήμευση, συνάδουν με την οδηγία (ΕΕ) 2024/1260. Το πρωτόκολλο περιέχει επίσης κανόνες σχετικά με την κοινωνική επαναχρησιμοποίηση περιουσιακών στοιχείων, ένα εργαλείο για την παροχή πληροφοριών σχετικά με τα περιουσιακά στοιχεία στις υπηρεσίες ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων, στις υπηρεσίες διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων και σε άλλες αρχές, καθώς και σχετικά με τους πόρους για την κατάρτιση των αρμόδιων αρχών όσον αφορά την ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2024/1260.

Η οδηγία (ΕΕ) 2024/1260 αντικατέστησε την οδηγία 2014/42/ΕΕ, η οποία παραμένει σε ισχύ όσον αφορά τη συνεργασία με την Ιρλανδία, η οποία δεν συμμετέχει στην οδηγία (ΕΕ) 2024/1260. Η οδηγία 2014/42/ΕΕ αντικατέστησε εν μέρει την απόφαση-πλαίσιο 2005/212/ΔΕΥ του Συμβουλίου[6], η οποία παραμένει σε ισχύ όσον αφορά τη συνεργασία με τη Δανία, η οποία δεν συμμετέχει ούτε στην οδηγία (ΕΕ) 2024/1260 ούτε στην οδηγία 2014/42/ΕΕ.

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2018/1805[7] θεσπίζει κανόνες σχετικά με τη δικαστική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών για τους σκοπούς της αναγνώρισης και της εκτέλεσης των αποφάσεων δέσμευσης και δήμευσης. Περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, κανόνες σχετικά με τη διαβίβαση, την αναγνώριση και τη διαδικασία εκτέλεσης αποφάσεων δέσμευσης και δήμευσης, τη διαχείριση και τη διάθεση δεσμευμένων και δημευμένων περιουσιακών στοιχείων σε διασυνοριακές υποθέσεις (όπως σε προδικαστικές πωλήσεις), την επιστροφή περιουσιακών στοιχείων στα θύματα, καθώς και τη διάθεση δημευμένων περιουσιακών

4 ΕΕ L 127 της 29.4.2014, σ. 39.
5 ΕΕ L, 2024/1260, 2.5.2024.
6 ΕΕ L 68 της 15.3.2005, σ. 49.
7 ΕΕ L 303 της 28.11.2018, σ. 1.

στοιχείων ή χρημάτων που λαμβάνονται από την πώλησή τους (μεταξύ άλλων με σκοπό την αποζημίωση των θυμάτων και τη ρύθμιση του καταμερισμού των περιουσιακών στοιχείων μεταξύ των κρατών μελών). Επιπλέον, ο κανονισμός περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με την ανάληψη και τον καταμερισμό των δαπανών που σχετίζονται με την εκτέλεση διασυνοριακών αποφάσεων δέσμευσης και σχετικά με δικονομικά δικαιώματα των θιγόμενων προσώπων, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις υποχρεώσεις κοινοποίησης και τα μέσα παροχής έννομης προστασίας. Τα θέματα αυτά ρυθμίζονται επίσης ευρέως στην απόφαση-πλαίσιο 2006/783/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 6ης Οκτωβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης στις αποφάσεις δήμευσης[8] και στην απόφαση-πλαίσιο 2003/577/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 2003, σχετικά με την εκτέλεση των αποφάσεων δέσμευσης περιουσιακών ή αποδεικτικών στοιχείων στην Ευρωπαϊκή Ένωση[9], οι οποίες παραμένουν σε ισχύ όσον αφορά τη συνεργασία με την Ιρλανδία και τη Δανία, οι οποίες δεν συμμετέχουν στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1805.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Το πρωτόκολλο συνάδει με τους σχετικούς κανόνες και πολιτικές της ΕΕ στους τομείς που θα καλύπτονται από αυτό (όπως περιγράφεται στην ενότητα «Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής»). Στο ευρύτερο πλαίσιο, το πρωτόκολλο συνάδει με τις νομικές πράξεις και τις πολιτικές της ΕΕ που έχουν θεσπιστεί στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, δυνάμει του τρίτου μέρους τίτλος V της ΣΛΕΕ, οι οποίες συμβάλλουν στην καταπολέμηση του οικονομικού εγκλήματος από την ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων εγκλημάτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και παράνομων χρηματοοικονομικών ροών, καθώς και με τις δεσμεύσεις της Ένωσης στο πλαίσιο άλλων σχετικών πολυμερών συμφωνιών.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Ουσιαστική νομική βάση

Τα μέρη του πρωτοκόλλου που αφορούν τα μέτρα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των εξουσιών αναστολής των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών και της θέσπισης μηχανισμού για τη λήψη πληροφοριών τραπεζικών λογαριασμών, εμπίπτουν στο άρθρο 114 της ΣΛΕΕ. Οι συνιστώσες αυτές αποτελούν τη βάση της παρούσας πρότασης απόφασης του Συμβουλίου, η οποία διαφέρει από τις συνιστώσες του πρωτοκόλλου που επικεντρώνονται στις προσπάθειες ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης των εθνικών κανόνων για τη δέσμευση και τη δήμευση, την ανίχνευση και τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων, τις διασφαλίσεις, καθώς και τη διεθνή συνεργασία μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου και των δικαστικών αρχών), οι οποίες θα συγκεντρωθούν στο πλαίσιο χωριστής πρότασης απόφασης του Συμβουλίου. Οι ουσιαστικές νομικές βάσεις της τελευταίας είναι το άρθρο 82 παράγραφος 2, το άρθρο 83 παράγραφοι 1 και 2 και το άρθρο 87 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ.

Δεδομένου του αντικειμένου της σχεδιαζόμενης συμφωνίας, είναι σκόπιμο η Επιτροπή να υποβάλει δύο προτάσεις στο Συμβούλιο.

Διαδικαστική νομική βάση

[8] ΕΕ L 328 της 24.11.2006, σ. 59.
[9] ΕΕ L 196 της 2.8.2003, σ. 45.

Το άρθρο 218 παράγραφος 5 της ΣΛΕΕ ορίζει ότι η Επιτροπή υποβάλλει πρόταση στο Συμβούλιο όταν η σχεδιαζόμενη συμφωνία δεν αφορά αποκλειστικά ή κυρίως την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας. Το Συμβούλιο εκδίδει απόφαση με την οποία εγκρίνεται η υπογραφή της συμφωνίας.

Η Επιτροπή προτείνει να εγκριθεί η υπογραφή του πρωτοκόλλου, με την επιφύλαξη της σύναψής του σε μεταγενέστερη ημερομηνία.

Ως εκ τούτου, η **διαδικαστική νομική βάση** για την προτεινόμενη απόφαση με την οποία εγκρίνεται η υπογραφή της προβλεπόμενης συμφωνίας είναι το άρθρο 218 παράγραφος 5 της ΣΛΕΕ.

Αρμοδιότητα της Ένωσης

Η φύση των διεθνών συμφωνιών («αποκλειστικά για την ΕΕ» ή «μεικτές») εξαρτάται από τη συμβατότητα του συγκεκριμένου αντικειμένου με τις αρμοδιότητες της Ένωσης.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, η Ένωση έχει αποκλειστική αρμοδιότητα «για τη σύναψη διεθνούς συμφωνίας [...] κατά το μέτρο που ενδέχεται να επηρεάσει τους κοινούς κανόνες ή να μεταβάλει την εμβέλειά τους». Πιο συγκεκριμένα, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει διευκρινίσει ότι η «διαπίστωση ενός τέτοιου ενδεχομένου [να επηρεαστούν ή να μεταβληθούν οι κανόνες της ΕΕ από διεθνείς δεσμεύσεις] δεν προϋποθέτει πλήρη σύμπτωση του τομέα τον οποίο καλύπτουν οι διεθνείς δεσμεύσεις και του τομέα ο οποίος καλύπτεται από τη νομοθεσία της Ένωσης», αλλά ότι «το περιεχόμενο των κοινών κανόνων της Ένωσης μπορεί να επηρεαστεί ή να μεταβληθεί η εμβέλειά του από τέτοιες δεσμεύσεις και στην περίπτωση κατά την οποία οι δεσμεύσεις εμπίπτουν σε τομέα που ήδη καλύπτεται σε μεγάλο βαθμό από τους κανόνες αυτούς» ([1]). Η συλλογιστική αυτή στηρίζεται στη γνώμη του Δικαστηρίου σύμφωνα με την οποία για «[...] τομέα που, σε μεγάλο μέρος, ήδη καλύπτεται από τους κοινοτικούς κανόνες», η ανάλυση πρέπει να στηρίζεται όχι μόνο στην έκταση εφαρμογής των εν λόγω κανόνων, αλλά και στη φύση τους και στο περιεχόμενό τους. Πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη όχι μόνο το ισχύον επί του παρόντος κοινοτικό δίκαιο στον οικείο τομέα, αλλά και οι προοπτικές της εξέλιξής του, εφόσον είναι προβλέψιμες κατά τον χρόνο της ανάλυσης αυτής» (βλ. συναφώς προπαρατεθείσα γνωμοδότηση 2/91, σκέψεις 25 και 26)[2].

Ενώ τα κράτη μέλη παραμένουν αρμόδια για ορισμένα μέρη του πρόσθετου πρωτοκόλλου, και ιδίως για τις διατάξεις σχετικά με τα εθνικά μέτρα για τη θέσπιση κεντρικών αυτοματοποιημένων μηχανισμών και για τις εξουσίες αναστολής των ΜΧΠ τους, η ΕΕ έχει αρμοδιότητα όσον αφορά σημαντικό μέρος των διατάξεων της σύμβασης και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να υπογράψει τη σύμβαση μαζί με τα κράτη μέλη.

Οι Συνθήκες, και ιδίως τα άρθρα 26 και 114 της ΣΛΕΕ, αναθέτουν στην ΕΕ αρμοδιότητα στον τομέα της εσωτερικής αγοράς, η οποία καλύπτει εν μέρει τα θέματα που ρυθμίζονται από το πρόσθετο πρωτόκολλο της σύμβασης αριθ. 198.

Η ΕΕ **έχει ήδη θεσπίσει νομοθετικά μέτρα** στους διάφορους τομείς που καλύπτονται από το πρόσθετο πρωτόκολλο της σύμβασης αριθ. 198:

Διατάξεις που εμπίπτουν στη νομική βάση του άρθρου 114 της ΣΛΕΕ:

- το άρθρο 2 (σχετικά με τους ορισμούς των εικονικών περιουσιακών στοιχείων και των παρόχων υπηρεσιών εικονικών περιουσιακών στοιχείων), το άρθρο 9 (απαίτηση θέσπισης μηχανισμών για την ανάκτηση πληροφοριών τραπεζικών λογαριασμών) και τα άρθρα 10 και 28 (αναστολή ή άρνηση συγκατάθεσης για ύποπτες συναλλαγές, λογαριασμούς και επιχειρηματικές σχέσεις και συνεργασία μεταξύ των ΜΧΠ)

εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1640 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους μηχανισμούς που πρέπει να συγκροτήσουν τα κράτη μέλη για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τους σκοπούς της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (AMLD6) και του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114 για τις αγορές κρυπτοστοιχείων.

Διατάξεις που εμπίπτουν στη νομική βάση του άρθρου 82 παράγραφοι 1 και 2, του άρθρου 83 παράγραφοι 1 και 2 και του άρθρου 87 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ:

- το άρθρο 2 παράγραφος 2 (ορισμός της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας) καλύπτεται από την οδηγία (ΕΕ) 2017/541 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας[10].
- τα άρθρα 3 έως 5 του πρωτοκόλλου (εκτεταμένη δήμευση, δήμευση που δεν βασίζεται σε καταδίκη και δήμευση εις χείρας τρίτου), το άρθρο 6 (προσωρινά μέτρα), το άρθρο 8 (χρηματοπιστωτικές έρευνες), το άρθρο 11 και 12 (σύσταση υπηρεσιών ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων και πρόσβαση αυτών σε πληροφορίες), τα άρθρα 13 έως 15 (διαχείριση περιουσιακών στοιχείων, σύσταση υπηρεσιών διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων, πωλήσεις πριν από τη δήμευση), το άρθρο 16 (χρήση δεσμευμένων και δημευμένων περιουσιακών στοιχείων), το άρθρο 17 (πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με δεσμευμένα και δημευμένα περιουσιακά στοιχεία), καθώς και το άρθρο 29 (διεθνής συνεργασία μεταξύ υπηρεσιών ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων), τα άρθρα 33 και 34 (μέτρα ασφάλειας, πόροι και κατάρτιση) καλύπτονται από την οδηγία (ΕΕ) 2024/1260 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ανάκτηση και τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων[11].
- το άρθρο 9 παράγραφος 2 (πρόσβαση των αρχών επιβολής του νόμου σε πληροφορίες τραπεζικών λογαριασμών, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων) καλύπτεται από την οδηγία (ΕΕ) 2019/1153 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κανόνων με σκοπό τη διευκόλυνση της χρήσης χρηματοοικονομικών και άλλων πληροφοριών για την πρόληψη, την ανίχνευση, τη διερεύνηση ή τη δίωξη ορισμένων ποινικών αδικημάτων[12].
- Το άρθρο 18 (γενικές αρχές συνεργασίας), τα άρθρα 24 και 25 (τυποποιημένα έντυπα), το άρθρο 26 (επιστροφή περιουσιακών στοιχείων) και το άρθρο 27 (επιμερισμός περιουσιακών στοιχείων) εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων δέσμευσης και δήμευσης[13].
- το άρθρο 19 σχετικά με τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα συνδέεται με την οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή

10 ΕΕ L 88 της 31.3.2017, σ. 6.
11 ΕΕ L, 2024/1260, 2.5.2024.
12 ΕΕ L 186 της 11.7.2019, σ. 122.
13 ΕΕ L 303 της 28.11.2018, σ. 1.

της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών[14].

- τα άρθρα 20, 21 και 22 σχετικά με τα αιτήματα παροχής πληροφοριών που αφορούν λογαριασμούς σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και παρόχους υπηρεσιών εικονικών περιουσιακών στοιχείων και συναλλαγές με αυτά, καθώς και την παρακολούθησή τους, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2014/41/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί της ευρωπαϊκής εντολής έρευνας σε ποινικές υποθέσεις[15].

- το άρθρο 23 παρέχει τη νομική βάση για τη σύσταση κοινών ομάδων έρευνας (ΚΟΕ) για την ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων που υπόκεινται σε δήμευση. Σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ, οι νομικές βάσεις για τη σύσταση ΚΟΕ καθορίζονται στη σύμβαση για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων που εγκρίθηκε τον Μάιο του 2000 και στην απόφαση-πλαίσιο 2002/465/ΔΕΥ του Συμβουλίου σχετικά με τις κοινές ομάδες έρευνας·

- όσον αφορά τα άρθρα 31 και 32 (διασφαλίσεις και μέτρα έννομης προστασίας, υποχρεώσεις κοινοποίησης), στον βαθμό που αφορούν μέτρα δικαστικής συνεργασίας για τους σκοπούς της δέσμευσης και δήμευσης περιουσιακών στοιχείων που προβλέπονται στη σύμβαση και στο πρωτόκολλό της, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του προαναφερθέντος κανονισμού (ΕΕ) 2018/1805. Στον βαθμό που πρόκειται για μέτρα δικαστικής συνεργασίας με σκοπό τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων, τα άρθρα 31 και 32 εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2014/41/ΕΕ. Στον βαθμό που πρόκειται για μέτρα συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων, τα άρθρα 31 και 32 εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1260. Στον βαθμό που πρόκειται για εθνικά μέτρα, τα άρθρα 31 και 32 εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της προαναφερόμενης οδηγίας (ΕΕ) 2024/1260. Σε μεγάλο βαθμό, τα δικαιώματα και οι εγγυήσεις που κατοχυρώνονται στα άρθρα 31 και 32 καλύπτονται επίσης γενικότερα από τις οδηγίες της ΕΕ για τα δικονομικά δικαιώματα των υπόπτων και των κατηγορουμένων σε ποινικές διαδικασίες, ιδίως την οδηγία 2010/64/ΕΕ σχετικά με το δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση, την οδηγία 2012/13/ΕΕ σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης, την οδηγία 2013/48 σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο, την οδηγία (ΕΕ) 2016/343 σχετικά με το τεκμήριο αθωότητας και το δικαίωμα παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη του και την οδηγία (ΕΕ) 2016/1919 σχετικά με τη δικαστική αρωγή.

Ως εκ τούτου, οι περισσότερες υποχρεώσεις που απορρέουν από το πρόσθετο πρωτόκολλο της σύμβασης 198 του Συμβουλίου της Ευρώπης καλύπτονται από το δίκαιο της ΕΕ.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Άνευ αντικειμένου.

- **Αναλογικότητα**

Η παρούσα πρωτοβουλία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των επίμαχων στόχων πολιτικής και, ως εκ τούτου, συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 4 της ΣΕΕ. Η Ένωση είναι η πλέον κατάλληλη να ενεργήσει, καθώς έχει

[14] ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 89.
[15] ΕΕ L 130 της 1.5.2014, σ. 1.

ήδη ασκήσει εσωτερική αρμοδιότητα στον τομέα αυτόν μέσω της έκδοσης διαφόρων νομικών πράξεων στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας και της συνεργασίας στον τομέα της επιβολής του νόμου σε ποινικές υποθέσεις, ιδίως με σκοπό τη διευκόλυνση της ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων εγκληματικής προέλευσης, μεταξύ άλλων σε διασυνοριακές υποθέσεις.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Η παρούσα πρόταση απόφασης του Συμβουλίου υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 218 παράγραφος 5 της ΣΛΕΕ, το οποίο προβλέπει την έκδοση απόφασης του Συμβουλίου που επιτρέπει την υπογραφή και την προσωρινή εφαρμογή της συμφωνίας. Δεν υπάρχει άλλη νομική πράξη που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για την επίτευξη του στόχου που επιδιώκεται με την παρούσα πρόταση.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΥΧΟΥΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Άνευ αντικειμένου.

- **Διαβουλεύσεις με τους συμφεροντούχους**

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν διεξήγαγε ειδική διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με την παρούσα πρόταση.

Η εκπόνηση της σύμβασης ήταν μια συνεργατική προσπάθεια της επιτροπής εμπειρογνωμόνων του Συμβουλίου της Ευρώπης για την ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων, με τη συμμετοχή των κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και κρατών-παρατηρητών, της ομάδας χρηματοοικονομικής δράσης, του UNODC και νομικών εμπειρογνωμόνων.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Οι διαπραγματευτικές θέσεις της Ένωσης για τη σύμβαση καταρτίστηκαν στο πλαίσιο διαβουλεύσεων με την Ομάδα «Δικαστική συνεργασία επί ποινικών θεμάτων» (COPEN) του Συμβουλίου.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Άνευ αντικειμένου.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Άνευ αντικειμένου.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η υπογραφή του πρωτοκόλλου από την Ευρωπαϊκή Ένωση καθορίζει κοινά ελάχιστα πρότυπα για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων σε σχέση με τα μέτρα που προβλέπονται στο πρωτόκολλο.

Ορισμένα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες που κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης) έχουν ιδιαίτερη σημασία. Μεταξύ αυτών το δικαίωμα ιδιοκτησίας (άρθρο 17), το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου (άρθρο 47), το τεκμήριο αθωότητας και

δικαιώματα της υπεράσπισης (άρθρο 48), καθώς και η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (άρθρο 8).

Όσον αφορά τις επεμβάσεις στο δικαίωμα ιδιοκτησίας, το άρθρο 31 παράγραφος 1 συνδέει το πρωτόκολλο με τις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας, οι οποίες είναι θεμελιώδεις για τη διασφάλιση της νομιμότητας των επεμβάσεων στα θεμελιώδη δικαιώματα. Οι παράγραφοι 3 και 4 θεσπίζουν επιπλέον σημαντικές εγγυήσεις ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν επέρχεται ανεπανόρθωτη παρέμβαση στο δικαίωμα ιδιοκτησίας χωρίς να έχει δοθεί στο θιγόμενο πρόσωπο η δυνατότητα ακρόασης. Επιπλέον, περιορισμοί στη χρήση μέτρων δήμευσης, ιδίως εκτεταμένης και μη βασιζόμενης σε καταδίκη δήμευσης, καθώς και στη χρήση νέων προσωρινών μέτρων που θεσπίζονται με το παρόν πρωτόκολλο (βλ. μεταξύ άλλων τις δυνατότητες επιφύλαξης που προβλέπονται στα άρθρα 3, 4 και 5) εισήχθησαν απευθείας στις σχετικές διατάξεις που προβλέπουν τέτοια μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας. Όπως αναλύεται στην επεξηγηματική έκθεση της σύμβασης[16], η αναγνώριση αιτήματος μπορεί να απορριφθεί όταν το μέτρο ή τα μέτρα που δεν θα μπορούσαν να είχαν διαταχθεί ή ληφθεί από τις αρμόδιες εθνικές αρχές του Μέρους στο οποίο υποβάλλεται το αίτημα, γενικά ή σε παρόμοια περίπτωση, θα αντέβαιναν στις θεμελιώδεις αρχές του εσωτερικού δικαίου του εν λόγω Μέρους. Οι θεμελιώδεις αρχές του εσωτερικού δικαίου μπορεί να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, τα πρότυπα δίκαιης δίκης, το τεκμήριο αθωότητας, καθώς και τις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας. Ο περιορισμός των αρχών αυτών μπορεί να εκφραστεί από τα μέρη, μεταξύ άλλων, μέσω της χρήσης των δυνατοτήτων επιφύλαξης που προβλέπονται στα άρθρα 3, 4 και 5 του πρωτοκόλλου.

Το άρθρο 31 παράγραφος 2 απαιτεί γενικά από τα Μέρη να διασφαλίζουν ότι όλα τα πρόσωπα που επηρεάζονται από μέτρα που αφορούν την ανίχνευση περιουσιακών στοιχείων, προσωρινά μέτρα για την κατάσχεση ή τη δέσμευση περιουσιακών στοιχείων, μέτρα δήμευσης, καθώς και πωλήσεις πριν από τη δήμευση, μπορούν να διεκδικήσουν το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου, όπως απαιτείται επίσης από το δίκαιο της ΕΕ. Επιπλέον, τα Μέρη υποχρεούνται να εγγυώνται τα δικαιώματα υπεράσπισης. Η διάταξη αυτή βασίζεται και επεκτείνει τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 8 της σύμβασης σχετικά με τα μέσα έννομης προστασίας, τόσο για τα πρόσωπα που θίγονται από μέτρα δυνάμει της σύμβασης όσο και του πρωτοκόλλου. Η λεπτομερέστερη και εκτενέστερη διατύπωση του άρθρου 31 του εν λόγω πρωτοκόλλου έχει ως στόχο να αντικατοπτρίζει την ανάπτυξη ευρωπαϊκών προτύπων σχετικά με τα δικονομικά δικαιώματα και τις δικονομικές εγγυήσεις, μεταξύ άλλων με σκοπό το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής, στο πλαίσιο της ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων εγκληματικής προέλευσης μετά την έγκριση της σύμβασης, ιδίως την αυξανόμενη χρήση μέτρων δήμευσης που δεν βασίζονται σε καταδίκη. Το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 31 επεκτείνεται στα πρόσωπα που θίγονται από μέτρα δυνάμει της σύμβασης, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα πρόσωπα που θίγονται από τα εν λόγω μέτρα απολαμβάνουν επίσης τα ίδια δικαιώματα και το ίδιο επίπεδο προστασίας με τα πρόσωπα που θίγονται από μέτρα δυνάμει του πρωτοκόλλου. Επιπλέον, όπως αναλύεται στην επεξηγηματική έκθεση του πρωτοκόλλου, η συνεργασία μπορεί να απορριφθεί σύμφωνα με το άρθρο 28 της σύμβασης, όταν το αλλοδαπό αίτημα δεν πληροί τα πρότυπα που ορίζονται από τις θεμελιώδεις αρχές του εσωτερικού δικαίου του κράτους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση.

Το πρωτόκολλο διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τα πρότυπα της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, διασφαλίζοντας την εφαρμογή επαρκών εγγυήσεων προστασίας των δεδομένων κατά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

[16] Βλέπε ιδίως τις αιτιολογικές σκέψεις 140 και 141.

(άρθρα 9, 12 και 17), και προβλέποντας κατάλληλες προϋποθέσεις για την ανταλλαγή των εν λόγω δεδομένων με άλλα μέρη (άρθρο 29).

Σημειώνεται επίσης ότι δυνάμει του άρθρου 46 παράγραφος 6 της («μητρικής») σύμβασης «[μ]ια ΜΧΠ δύναται να αρνηθεί να αποκαλύψει πληροφορίες η κοινολόγηση των οποίων θα μπορούσε να παραβλάψει μια ποινική έρευνα που εκκρεμεί στο Μέρος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα ή, σε έκτακτες περιστάσεις, στην περίπτωση που η κοινολόγηση των πληροφοριών θα ήταν σαφώς δυσανάλογη προς τα θεμιτά συμφέροντα ενός φυσικού ή νομικού προσώπου ή του εν λόγω Μέρους ή απλώς θα προσέκρουε σε βασικές αρχές της εθνικής νομοθεσίας του Μέρους προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα. Κάθε τέτοια άρνηση εξηγείται δεόντως στη ΜΧΠ που έχει υποβάλει το αίτημα για πληροφορίες.»

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η Επιτροπή είναι της άποψης ότι, από νομική άποψη, καταρχήν, δεν προκύπτουν κατ' ανάγκη δημοσιονομικές επιπτώσεις από την υπογραφή και τη σύναψη του εν λόγω πρωτοκόλλου.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ούτε το παρόν πρωτόκολλο ούτε η μητρική σύμβαση (CETS 198) περιέχουν ρήτρα η οποία να θεσπίζει απαίτηση για την Ένωση να καταβάλλει χρηματοδοτική συνεισφορά για τη χρηματοδότησή τους σε περίπτωση που καταστεί Μέρος.

Ωστόσο, η Επιτροπή Υπουργών εξέδωσε το ψήφισμα CM/Res (2022)6 σχετικά με τις χρηματοδοτικές ρυθμίσεις για τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων κρατών στους μηχανισμούς παρακολούθησης των συμβάσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο προβλέπει ότι, όταν η Ένωση προσκαλείται και καθίσταται Μέρος σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης που δεν περιέχει ρήτρα χρηματοδοτικής συνεισφοράς στον μηχανισμό παρακολούθησής της μετά την ημερομηνία έγκρισης του ψηφίσματος, πρέπει να συμβάλλει στη χρηματοδότηση της λειτουργίας της εν λόγω σύμβασης σύμφωνα με τις λεπτομέρειες που καθορίζονται στο ψήφισμα. Μολονότι η Επιτροπή θεωρεί ότι ένα τέτοιο μονομερές ψήφισμα δεν μπορεί να δεσμεύσει την Ένωση, το θέμα αυτό οδήγησε σε συζητήσεις κατά το παρελθόν, οι οποίες κατέληξαν σε συμβιβασμό στο πλαίσιο του οποίου η Ένωση δήλωσε την πρόθεσή της να καταβάλει οικειοθελώς χρηματοδοτική συνεισφορά. Απομένει να διαπιστωθεί αν θα πρέπει να βρεθεί παρόμοια ρύθμιση στην περίπτωση της παρούσας σύμβασης και του πρωτοκόλλου.

Στην περίπτωση αυτή, μαζί με την πρόταση απόφασης για τη σύναψη της ίδιας της σύμβασης, θα υποβληθεί δημοσιονομικό δελτίο στο οποίο θα περιγράφονται λεπτομερώς οι δημοσιονομικές επιπτώσεις, μόλις αρθούν οι νομικές ασάφειες σχετικά με πιθανή συνεισφορά.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Το πρωτόκολλο ορίζει ότι οι διατάξεις που διέπουν την παρακολούθηση της εφαρμογής της σύμβασης της Βαρσοβίας (άρθρο 48 της σύμβασης) εφαρμόζονται κατ' αναλογία προς το πρωτόκολλο. Η διάσκεψη των Μερών που έχει συσταθεί βάσει της σύμβασης (COP) θα εκτελεί τα καθήκοντα που ορίζονται στο άρθρο 48 της σύμβασης για τους σκοπούς του παρόντος πρωτοκόλλου, συνερχόμενη σε σύνθεση που περιορίζεται στα Μέρη του παρόντος πρωτοκόλλου, κατά περίπτωση.

Το άρθρο 19 του εσωτερικού κανονισμού της σύμβασης ορίζει τους κανόνες για τη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων παρακολούθησης. Ωστόσο, κατά την 9η σύνοδο ολομέλειας, η COP αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 19 και να εφαρμόσει μια εγκάρσια προσέγγιση θεματικής παρακολούθησης σύμφωνα με το νεοεγκριθέν άρθρο 19α για αρχική περίοδο δύο ετών, με περαιτέρω συζήτηση απολογισμού επί του θέματος κατά την 11η σύνοδο ολομέλειάς της το 2019. Κατά την 16η σύνοδο ολομέλειάς της (το 2024), η COP αποφάσισε να ανανεώσει την αναστολή του άρθρου 19 για άλλα πέντε έτη (δηλαδή έως το 2029) και να συνεχίσει την εγκάρσια θεματική παρακολούθηση σύμφωνα με το άρθρο 19α κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου.

Το άρθρο 19α θεσπίζει κανόνες για την οριζόντια παρακολούθηση όσον αφορά επιλεγμένα άρθρα της σύμβασης. Κάθε συμβαλλόμενο κράτος θα υπόκειται σε παρακολούθηση σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στο άρθρο 19α.

Στον εσωτερικό κανονισμό συμπεριλήφθηκε ειδική ρήτρα σχετικά με τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην παρακολούθηση της εφαρμογής της σύμβασης. Το άρθρο 19 παράγραφος 33 προβλέπει ότι θα θεσπιστούν νέοι κανόνες για την παρακολούθηση της εφαρμογής της σύμβασης μετά την επικύρωσή της από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Δεν προβλέπεται ειδική ρήτρα στο άρθρο 19α.

- **Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)**

Άνευ αντικειμένου.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Το άρθρο 1 εξηγεί τον σκοπό του πρωτοκόλλου.

Το άρθρο 2 περιλαμβάνει τους ορισμούς των χρηματοπιστωτικών ερευνών, των εικονικών περιουσιακών στοιχείων, των παρόχων υπηρεσιών εικονικών περιουσιακών στοιχείων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Το άρθρο 3 προβλέπει την εκτεταμένη δήμευση.

Το άρθρο 4 προβλέπει τη δήμευση που δεν βασίζεται σε καταδίκη.

Το άρθρο 5 προβλέπει τη δήμευση εις χείρας τρίτου.

Το άρθρο 6 προβλέπει προσωρινά μέτρα και παραπέμπει στο άρθρο 4 της μητρικής σύμβασης, όπως εφαρμόζεται στο πρωτόκολλο.

Το άρθρο 7 προβλέπει εξουσίες και τεχνικές έρευνας.

Το άρθρο 8 προβλέπει χρηματοπιστωτικές έρευνες.

Το άρθρο 9 προβλέπει τη θέσπιση μηχανισμού που θα επιτρέπει την εξακρίβωση ταυτότητας κάθε φυσικού και νομικού προσώπου που κατέχει τραπεζικούς λογαριασμούς, λογαριασμούς πληρωμών ή λογαριασμούς ασφαλείας, καθώς και θυρίδες ασφαλείας και λογαριασμούς εικονικών περιουσιακών στοιχείων, και ρυθμίζει την πρόσβαση των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών, των υπηρεσιών ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων και άλλων αρμόδιων αρχών στις πληροφορίες αυτές.

Το άρθρο 10 προβλέπει την αναστολή ή την άρνηση συγκατάθεσης για ύποπτες συναλλαγές, λογαριασμούς και επιχειρηματικές σχέσεις (δεν αποτελεί μέρος της παρούσας πρότασης)

Το άρθρο 11 προβλέπει τη σύσταση υπηρεσιών ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων και τα καθήκοντά τους, καθώς και τις εξουσίες των υπηρεσιών ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων να λαμβάνουν επείγοντα προσωρινά μέτρα.

Το άρθρο 12 προβλέπει την πρόσβαση των υπηρεσιών ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων σε πληροφορίες.

Το άρθρο 13 προβλέπει τις γενικές αρχές της διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων, μεταξύ άλλων όσον αφορά τον σχεδιασμό της διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων και τη δημιουργία σημείων επαφής για τη διεθνή συνεργασία.

Το άρθρο 14 προβλέπει τον ορισμό υπηρεσιών διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων, τα καθήκοντά τους και τη δημιουργία σημείων επαφής για τη διεθνή συνεργασία.

Το άρθρο 15 προβλέπει τις πωλήσεις πριν από τη δήμευση και τις υποχρεώσεις εξασφάλισης της αξίας των κερδών από τις εν λόγω πωλήσεις.

Το άρθρο 16 προβλέπει τη χρήση δεσμευμένων, κατασχεθέντων και δημευμένων περιουσιακών στοιχείων.

Το άρθρο 17 προβλέπει τη θέσπιση εργαλείου για την παροχή πληροφοριών σχετικά με δεσμευμένα, κατασχεθέντα και δημευμένα περιουσιακά στοιχεία.

Το άρθρο 18 καθορίζει γενικές αρχές και μέτρα για τη διασφάλιση αποδοτικής και αποτελεσματικής διεθνούς συνεργασίας, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη διεξαγωγή εγχώριων ερευνών πριν από την αναγνώριση αλλοδαπών εντολών και το πεδίο εφαρμογής των αρμόδιων αρχών έκδοσης.

Το άρθρο 19 καθορίζει τους κανόνες και τις προϋποθέσεις για τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ των Μερών.

Το άρθρο 20 ρυθμίζει τα αλλοδαπά αιτήματα παροχής πληροφοριών σχετικά με λογαριασμούς που τηρούνται σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή παρόχους υπηρεσιών εικονικών περιουσιακών στοιχείων.

Το άρθρο 21 ρυθμίζει τα αλλοδαπά αιτήματα παροχής πληροφοριών σχετικά με συναλλαγές που πραγματοποιούνται από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή παρόχους υπηρεσιών εικονικών περιουσιακών στοιχείων.

Το άρθρο 22 ρυθμίζει τα αλλοδαπά αιτήματα παρακολούθησης συναλλαγών που πραγματοποιούνται από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και παρόχους υπηρεσιών εικονικών περιουσιακών στοιχείων.

Το άρθρο 23 προβλέπει τη δυνατότητα δύο ή περισσότερων Μερών να συστήσουν και να θέσουν σε λειτουργία κοινή ομάδα έρευνας για την ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων που υπόκεινται σε δήμευση.

Το άρθρο 24 προβλέπει τη χρήση τυποποιημένων εντύπων για την υποβολή αιτήματος δέσμευσης ή κατάσχεσης περιουσιακών στοιχείων που υπόκεινται σε δήμευση.

Το άρθρο 25 προβλέπει τη χρήση τυποποιημένων εντύπων για την υποβολή αιτήματος δήμευσης περιουσιακών στοιχείων.

Το άρθρο 26 ρυθμίζει την επιστροφή περιουσιακών στοιχείων στο αιτούν Μέρος για να διευκολύνει την απόδοσή τους στους προηγούμενους νόμιμους ιδιοκτήτες τους, καθώς και την αποζημίωση των θυμάτων εγκληματικών πράξεων.

Το άρθρο 27 ρυθμίζει την κατανομή των δημευμένων περιουσιακών στοιχείων μεταξύ του αιτούντος Μέρους και του Μέρους προς το οποίο υποβάλλεται το αίτημα και προβλέπει τη δυνατότητα κοινοχρησίας των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων και με άλλα Μέρη, κατά περίπτωση. Ρυθμίζει επίσης την κατανομή του κόστους εκτέλεσης των αιτημάτων συνεργασίας στο πλαίσιο της σύμβασης που διευκόλυνε τη δήμευση.

Το άρθρο 28 προβλέπει τη διεθνή συνεργασία όσον αφορά την αναστολή ή την άρνηση συγκατάθεσης για ύποπτες συναλλαγές, λογαριασμούς και επιχειρηματικές σχέσεις (δεν αποτελεί μέρος της παρούσας απόφασης)

Το άρθρο 29 προβλέπει διεθνή συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας σημείων επαφής.

Το άρθρο 30 προβλέπει τη διεθνή συνεργασία όσον αφορά τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων.

Το άρθρο 31 προβλέπει διασφαλίσεις και μέσα έννομης προστασίας όσον αφορά τα μέτρα που προβλέπονται στο πρωτόκολλο.

Το άρθρο 32 προβλέπει την κοινοποίηση των αποφάσεων περί προσωρινών μέτρων και δήμευσης στα θιγόμενα πρόσωπα.

Το άρθρο 33 προβλέπει μέτρα ασφάλειας για την προστασία των δεδομένων που υποβάλλονται σε επεξεργασία από την υπηρεσία ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων έναντι μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης.

Το άρθρο 34 απαιτεί από τα Μέρη να παρέχουν επαρκείς πόρους για τις υπηρεσίες ανάκτησης και διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων, καθώς και κατάρτιση για τις αρμόδιες αρχές που συμμετέχουν στην ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων και στις σχετικές έρευνες.

Το άρθρο 35 αφορά τον μηχανισμό παρακολούθησης του πρωτοκόλλου και τον μηχανισμό επίλυσης διαφορών.

Το άρθρο 36 ρυθμίζει τη σχέση του πρωτοκόλλου με τη μητρική σύμβαση.

Το άρθρο 37 αφορά τη διαδικασία υπογραφής και κύρωσης.

Το άρθρο 38 αφορά την έναρξη ισχύος του πρωτοκόλλου.

Το άρθρο 39 αφορά την προσχώρηση στο πρωτόκολλο.

Το άρθρο 40 ορίζει την εδαφική εφαρμογή.

Το άρθρο 41 ρυθμίζει την καταγγελία του πρωτοκόλλου.

Το άρθρο 42 εξηγεί τη σχέση του πρωτοκόλλου με άλλες συμβάσεις και συμφωνίες.

Το άρθρο 43 ρυθμίζει την υποβολή και την ανάκληση δηλώσεων και επιφυλάξεων.

Το άρθρο 44 ρυθμίζει τις κοινοποιήσεις που πρέπει να γίνονται από τον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης προς τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και προς άλλα ενδιαφερόμενα κράτη όσον αφορά το πρωτόκολλο.

Το προσάρτημα προβλέπει την προσθήκη των κυβερνοεγκλημάτων στο προσάρτημα της σύμβασης.

- **Υπογραφή και κείμενο της συμφωνίας**

Το κείμενο της συμφωνίας υποβάλλεται στο Συμβούλιο μαζί με την παρούσα πρόταση.

Σύμφωνα με τις Συνθήκες, εναπόκειται στην Επιτροπή να διασφαλίσει την υπογραφή της συμφωνίας, με την επιφύλαξη της σύναψής της σε μεταγενέστερη ημερομηνία.

2026/0194 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του πρόσθετου πρωτοκόλλου της σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για το ξέπλυμα, την έρευνα, την κατάσχεση και δήμευση των προϊόντων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες και για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114 σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 5,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) με την απόφαση (ΕΕ) 2024/1764[17] το Συμβούλιο εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να συμμετάσχει, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε διαπραγματεύσεις σχετικά με πρόσθετο πρωτόκολλο (στο εξής: πρωτόκολλο) της σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για το ξέπλυμα, την έρευνα, την κατάσχεση και δήμευση των προϊόντων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες και για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (CETS αριθ. 198) (στο εξής: σύμβαση) στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης.

(2) Το πρωτόκολλο εγκρίθηκε από την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης στις 15 Μαΐου 2026 και προβλέπεται να ανοίξει προς υπογραφή στις 14 Οκτωβρίου 2026.

(3) Το πρωτόκολλο συνάδει με τον στόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να διασφαλιστεί η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς με τη θέσπιση μέτρων.

(4) Το πρωτόκολλο περιέχει, μεταξύ άλλων, διατάξεις σχετικά με τον σκοπό και το πεδίο εφαρμογής του, τους ορισμούς των εικονικών περιουσιακών στοιχείων και των παρόχων υπηρεσιών εικονικών περιουσιακών στοιχείων, τις εξουσίες αναστολής των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών, τη συνεργασία μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών και τη δημιουργία κεντρικού αυτοματοποιημένου μηχανισμού (ή παρόμοιου μηχανισμού) σε εθνικό επίπεδο, ο οποίος θα περιέχει πληροφορίες σχετικά με τραπεζικούς λογαριασμούς, λογαριασμούς πληρωμών, λογαριασμούς αξιογράφων, θυρίδες ασφαλείας και λογαριασμούς εικονικών περιουσιακών στοιχείων.

[17] Απόφαση (ΕΕ) 2024/1764 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, με την οποία εξουσιοδοτείται η Επιτροπή να συμμετάσχει, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε διαπραγματεύσεις σχετικά με πρόσθετο πρωτόκολλο της σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για το ξέπλυμα, την έρευνα, την κατάσχεση και δήμευση των προϊόντων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες και για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L, 2024/1764, 24.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1764/oj).

(5) Το πρωτόκολλο έχει τη δυνατότητα να ενισχύσει σημαντικά τα πλαίσια για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη σχετική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης και άλλων βασικών διεθνών εταίρων που ενδέχεται να καταστούν Μέρη του.

(6) Οι κανόνες που καθορίζονται στο πρωτόκολλο ταυτίζονται, σε μεγάλο βαθμό, με κοινούς κανόνες που έχουν θεσπιστεί σε επίπεδο ΕΕ και εμπνέονται πράγματι από αυτούς. Στους εν λόγω κοινούς κανόνες περιλαμβάνονται, ειδικότερα, η οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ο κανονισμός (ΕΕ) 2018/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και η οδηγία (ΕΕ) 2024/1260 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Επιπλέον, η οδηγία 2014/42/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η απόφαση-πλαίσιο 2005/212/ΔΕΥ του Συμβουλίου, καθώς και οι αποφάσεις-πλαίσια 2003/577/ΔΕΥ και 2006/783/ΔΕΥ του Συμβουλίου, οι οποίες, ωστόσο, εξακολουθούν να εφαρμόζονται μόνο στις σχέσεις με τη Δανία και την Ιρλανδία και μεταξύ αυτών. Η Ένωση διαθέτει αποκλειστική εξωτερική αρμοδιότητα για τα μέρη της συμφωνίας που ενδέχεται να επηρεάσουν τους κοινούς κανόνες της Ένωσης ή να μεταβάλουν την εμβέλειά τους. Ως εκ τούτου, η Ένωση θα πρέπει να υπογράψει το πρωτόκολλο μαζί με τα κράτη μέλη.

(7) Η Επιτροπή συμμετείχε στις διαπραγματεύσεις εξ ονόματος της Ένωσης και διασφάλισε με τη συμμετοχή της ότι το πρωτόκολλο είναι συμβατό με το σχετικό δίκαιο της Ένωσης.

(8) Σύμφωνα με το άρθρο 37 του πρωτοκόλλου, το πρωτόκολλο είναι ανοικτό προς υπογραφή από την Ένωση. Η Ένωση θα πρέπει να καταστεί Μέρος του πρωτοκόλλου μαζί με τα κράτη μέλη της, δεδομένου ότι μοιράζεται με τα κράτη μέλη την εξωτερική αρμοδιότητα σχετικά με τα ζητήματα που καλύπτονται από το πρωτόκολλο. Τα θέματα που καλύπτονται από το πρωτόκολλο και τα οποία ενδέχεται να επηρεάσουν κοινούς κανόνες ή να μεταβάλουν το πεδίο εφαρμογής τους εμπίπτουν στην αποκλειστική εξωτερική αρμοδιότητα της Ένωσης. Υπενθυμίζεται ότι το πεδίο εφαρμογής των κοινών κανόνων της Ένωσης μπορεί να επηρεαστεί ή να μεταβληθεί από διεθνείς δεσμεύσεις ακόμη και όταν οι δεσμεύσεις αυτές εμπίπτουν σε τομέα ο οποίος καλύπτεται ήδη σε μεγάλο βαθμό από τους εν λόγω κανόνες, στον βαθμό που οι δεσμεύσεις αυτές είναι ικανές να υπονομεύσουν την ομοιόμορφη και συνεπή εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης και την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος που θεσπίζουν. Η παρούσα απόφαση δεν θίγει την υπογραφή του πρωτοκόλλου από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις εσωτερικές τους διαδικασίες.

(9) Σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[18], ζητήθηκε η γνώμη του Ευρωπαίου Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, ο οποίος γνωμοδότησε την/στις ΧΧ ΧΧΧΧΧ 2026.

(10) Επομένως, το πρωτόκολλο θα πρέπει να υπογραφεί εξ ονόματος της Ένωσης, με την επιφύλαξη της σύναψής του σε μεταγενέστερη ημερομηνία,

---

[18] Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ, (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Εγκρίνεται η υπογραφή, εξ ονόματος της Ένωσης, του πρόσθετου πρωτοκόλλου της σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για το ξέπλυμα, την έρευνα, την κατάσχεση και δήμευση των προϊόντων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες και για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, με την επιφύλαξη της σύναψης του εν λόγω πρωτοκόλλου.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την […].

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος